

**Historia De Vita, Moribvs, Rebvs Gestis, Stvdiis Ac
Denique morte Praedicantium Lutheranorum, Doct.
Martini Lvtheri, Philippi Melanchthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melanchthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

I. Mors Lutheri, eiusq[ue] coniunctio cum Mel. cu[m] fœda discipulorum
distractione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

ANNO
1546.

CAPVT XVII.

- I. Mors Lutheri, eiusq; coniunctio cum Mel. cū fæda discipulorum distractione.
- II. Cæsar Protestantes proscribit & vi in ordinem redigit.
- III. Calumnia Flacianorum in Melancht. Comitia Augustæ, & consultatio inter Cath. & Protest.
- IV. Cæsaris cum Mauritio colloquium de Concordia.

I.
Lutherus
moritur.
Melancht.
consterna-
tio.
*Selne. in
hist. Conf.
pag. 60. b.*

Eius fune-
bres pro
Luth. con-
ciones.

*Extant o.
12. VVit pœ.
46. & 468
Qualem
coniunctio-
nem Me-
lanchthon
cū Luthero
habuit.*

INTEREA Lutherus 18. Febr. mortuus est Islebij, quo per Comites Mansfeldicos evocatus erat ad dirimendas cōtrouersias, quæ de finibus inter eos agitabantur. Melanchthon acceptis de obitu Lutheri litteris vehementer consternatus fuit. Proditum est à Lutheranis, eū in auditorio publico fusis vber- tim lacrymis in hæc verba prorupisse: Occidit, occidit; cecidit auriga & currus Israelis; Reuerendus pater Lutherus. Deus nostri misereatur. Ad quā vocem magnus horror totum auditorium occupauit. Funus VVittenbergam deductum; atq; id insigni cum pom-pâ quidem, cuius similem ætas ista non vidit. In sepulturâ Pomeranus germanicam cionem habuit, Melanchthon latinam; quæ utraque typis cōtinuò diuulgata fuit. Tametsi verò Melanchthon ad Sacramentarios iam defecerat, Lutherum tamen magnis encomijs ornauit; tanquam virum diuinitus missum, vt hanc, quam in mundo videmus, religio-

religionis & rituum mutationem induceret. ANNO
 Ita siquidem multis annis vnā vixerunt, vt 1546:
 licet dissentirent in multis, alter tamen alte-
 rius errores & vitia dissimularet; ne si glis-
 cens animorum dissidium in publicam di-
 stractionem erumperet, ea res causæ, quam
 agebant, detrimentum afferret. Itaque genij,
 morum, sententiarum & iudicij discrepan-
 tiā, quæ fuit inter eos non exigua, quodam
 externæ coniunctionis ope rimento vela-
 bant. Quanquam res ad eum modum, celari
 non potuit, quin Lutherò mortuo, discipuli
 ipsius à Melanchthonē, velut secessione factā
 publicè diuellerentur: Quos & ipse vicissim
 ceu turbatores Ecclesiæ satis duriter & acer-
 bē fuit insectatus: Quā de re forte suo loco
 plura dicemus. Nec à Melanchthonē solum
 dissidebant isti, sed & inter se deinceps varie
 sunt tumultuati. Certè Lutherus, dum vi-
 xit, vel autoritate suâ, vel austерitate multos
 compescuit, qui post obitum ipsius Lutheran-
 iam gentem, velut truncū fine capite, in va-
 rias factiones miserandum in modum distra-
 xerunt; tantumq; lolij creuit & Zizaniorum
 ex sparso Lutheri semine, vt miserabilis esset
 & detestanda Ecclesiæ Lutheranæ facies; quā
 ex istis quidam in hunc modum describit.

Obitum, inquit, huius prophetæ nostri, & “
 postremæ ætatis Eliæ, quanta mala subsecu- “
 ta sint, nouimus & experti sumus: bella inte- “
 stina; & bella externa adhuc durantia, mo- “
 tus, similitates, calumniæ, diffidentia, odia “

Lutheran-
 ismus fœ-
 de distra-
 ctus:

Selne. ibid.

ANNO irrecōciliabilia, discordiæ, corruptelæ, por-
1546. tēta opinionum, imprimis de personâ Chri-
 „ sti, & de Cœnâ Dominicâ blasphemarum,
 „ motarūq; à Sacramentarijs Caluinianis: item
 „ mutationes, translationes, confusiones, Epi-
 „ cureismus, perfidia, cōtemptus Christi, ver-
 „ bi, & fidelium ministrorum: plurimorū et-
 „ iam apostasia, inconstantia, leuitas, Truncus
 „ sine capite, infidelitas, serpens nutritus in si-
 „ nu, ingratitudo. Et quis scelera omnia refe-
 „ rat in doctrinâ saltem, & in ordine docen-
 „ tium? ne dicamus de vita, & alijs statibus, po-
 „ litico & œconomico; vbi verè omnia sunt
 „ hominum tenui pendentia filo, & velut um-
 „ braculum' invinea, & tugurium in cucumera-

Cæsar co- rio; & Deus factus est actus. Hæc ille: Sed
 gitat armis missis ijs, ad Melanchthonem reuertamur:
visitare Quem non diu post germanici belli tempe-
Protestan- stas VVittenberga cum reliquis Professori-
 tes. bus exulem fecit.

II. Cæsar enim, cū Protestantes animaduer-
 teret indies fieri ceruicofiores, inobedientiā
 eorum, & quas Catholicis intulerant multi-
 plices iniurias, iustis armis vindicare decre-
 uit. Quam rem hoc anno 1546. & initio se-
 quentis executus est, eosque contracto exer-
 citu armis perdomuit, & dissoluto fœdere,
 quo se Principes & Ciuitates in ipsis Imperij
 visceribus arctissimè cōiunixerant, Ioannem
Ab eo pro- Fridericum Electorem, & Philippum Hassie-
 scribuntur. Landgrauium fœderatorū duces in potesta-
 tem rededit: Quæ res quomodo gesta sit, hi-
 storia-